

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész évre	12 ..			Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.
Vidékre: Negyedévre	5 ..			
Egészévre:	20 ..			

Az országgyűlés megnyitása.

— okt. 10.

Fél munkát Tisza István gróf nem végez. Tisztázatlan helyzetre nem szabad bízni, nem akarja bizni azokat a fontos érdekeket, melyeknek elintézése közvetlen előttünk áll. Hétfőn megnyílnak a Ház ülései s a magyar miniszterelnök már most nyílt levelet küld választóinak azzal a jelentéssel, hogy a házszabályokat megváltoztatja, és pedig a házszabályok megváltoztatását sürgős majdnem legelső ügynek jelöli meg, melyet teljesítenie kell.

Valóban, Tisza István gróf csak azért vállalta el oly vészteljes időben a magyar miniszterelnöki állást, mert úgy el volt telve hazaszeretettől, mert küldetése nehézségét, hogy a parlamenti rendet Magyarországon helyre állítsa, megértette, és éppen ezért senki sem tehette fel róla, aki az ő egyéniségét csak némileg is méltatni képes volt, hogy Tisza István gróf féluton megfog állni, hogy a magyar államügyek lebonyolítását ő az ellenzék kegyelméből engedí függővé tenni.

Az ugrai választóknak írt levél tehát voltaképpen nem lehetett meglepetés, ellenben meglepetés az a felelet melylyel az ellenzék kíséri ezt a levelet. Tisza István gróf sokkal inkább méltatja az ellenzék létét, sokkal inkább elismeri az ellenzék szükségességét, sőt éppenséggel megköveteli az eszmék harcát a parlamentben, hogy sem az ezen harchoz való jog, hogy sem a parlamenti tanácskozás szabadsága ellen csak a legkevesebb is fellépni akarna.

Mint határozottan hangsúlyozta, ő csak a becsületes, erkölcsi harc megakadályozása ellen lép fel, a parlamenti szereplésnek csak azt a módját akarja megakadályozni, mely minden tárgyilagosságot fejtegetést lehetetlenné tesz, mely a parlament tekintélyét sárba vonszolja csak azt a módot, melyet oly egyének kénytelenek maguknak választani, kik a harc más módján, mert nem bírják a megfelelő szellemi és erkölcsi kválitásokat, érvényesülni nem képesek.

Miután határozottan kijelenti Tisza István gróf, hogy a parlamentarizmus Magyarországnak talán a legfontosabb nemzeti létföltétele; hogy lehet róla fölteni, hogy teheti fel róla reális és hazafias célokat követő ellenzék, hogy éppen ennek a parlamentarizmus-

nak akarjon ártani akár megfontolatlanság, akár szenvedélyes nekirontás által! És ezért igen valószínű is, hogy Tisza gróf, ki levelében a parlamenti szólásszabadság fenntartásának módzatait nem adta elő, az ellenzéki vezérekkel is loyális módon közölni fogja szándékát, hogy a hazát őszintén szerető minden képviselő lehető egyetértésével, bárminő politikai állást foglaljon is el az illető, találja meg a parlament működésének biztosítását. Tisza gróf tehát nem keresi a harcot, bizonynyal előbbre teszi a békés megegyezést, de a nagy cél végett, melyet okvetlen el kell érni, bátor szívvel fel fogja venni, reá kényszerítenék a harcot is, és vitézül végigküzdi.

Csak így lehet az országban a haladást, csak így lehet mindenekelőtt a nemzetenek a koronához való drága viszonyát, a nemzet és a korona egyetértését fenntartani, csak így lehet Magyarország fejlődésképeségét nemzeti irányban biztosítani és előmozdítani.

A konfliktus, melyet, mint mondtuk, senki sem keres, de remélhetőleg minden jó magyarul érző elem segítése mellett becsülettel és a magyar parlamentarizmus javára fognak megvívni, — e konfliktus szükséges, mert üdvös.

Kívánatos lenne, hogy az ellenzéken a higgadtan fontoló elemek kerüljenek felül, hogy oly erős legyen és tiszta belátás, hogy a kicsinyek, kik a zavarosban akarnak halászni, ne idézhesse nek elő ismét oly helyzetet, melylyel a mérsékelték, kik őszintén az ország érdekeit viselik szívükön, többé nem lennének képesek megbirkózni.

— október 10.

A német kereskedelmi szerződés.

Mint Bécsből írják, a magyar, az osztrák és a német birodalmi kormány megbízottai e hónap 12-én kezdik meg az új kereskedelmi szerződés tárgyalását Bécsben; az érdemleges tárgyalás e hónap 20-án fog megkezdődni Berlinben, vagy esetleg Drezdában.

Thaly Kálmán az ugrai nyílt levélről.

— Az Ujság tegnapi számából. —

Thaly Kálmán a függetlenségi párt tiszteletbeli elnöke a pártértekezleten olvasgattatott s a lap egyik munkatársának volt alkalma vele a napi kérdéstről beszélnie.

— Nekem a politika — mondotta Thaly — jóformán mellékfoglalkozásom. Az

én mesterségem a tudomány, most is azért vagyok már Budapesten, hogy tudományos társulati ülésekbe vegyek részt.

Tisza István gróf nyílt levelét ma olvastam. Tegnap este, mikor a pártkörben volt, a levelet még csak hallomásból ismertem. Ugy látszik, a miniszterelnök nagyon sötétnek találja azokat a nyári szünet során föl-fölbukkant képeket, a melyek az ősi parlamenti munkát megújuló obstrukcióval fenyegették. És az ugrai nyílt levél ezekre adja meg a választ, bejelentvén a házszabály-reviziót, mint az obstrukció egyedüli ellen-szerét. De nem hihető, hogy Tisza gróf miniszterelnök ennek kierőszakolását tüzte ki legelső feladatául. Senkiről rosszat nem tesz föl és a kormányelnökről is azt gondolom, hogy egyelőre csak erejét akarja megmutatni a minden áron obstrukcióra készülő parlamenti frakcióknak, egyuttal figyelmeztetvén valamennyit, hogy jó lesz vigyázni.

„A szólásszabadságot, a parlamenti viták utáni küzdelmet parancsoló végszükség nélkül nem szabad korlátoznunk.*

Ezt írja a miniszterelnök s ez a pont az imént kifejtett véleményt igazolja. Egyébiránt a dolog érdemére, a párt jövődő magatartására nézve nem nyilatkozhatom, egyrészt, mert sem az elnökkel sem a párttagokkal még nem értekeztem, s a pártkonferenciának sem akarok elébe vágni, mert előbb hallanuk kell, mit akar a kormányelnök és hogyan akarja.

Körülbelül ezeket mondotta Thaly Kálmán.

A könyvelő mint kamarás.

— Letartóztatás a turfon. —

Néhány hét óta a budapesti, bécsi és alagi lóversenyek előkelő helyén állandó alak volt egy elegánsan öltözött fiatal ember, a ki hosszú angol kabátban, lovagló eszímában, monoklival a szemén járt-kelt, minden iránt érdeklődött és a totalizátoron buzgóan fogadott. Mindig csak egymagában járt, társaságban sohasem látták. Verseny után gumikerekes hintóba ült és végighajtattott a Stefánia-uton, ha Budapesten volt, a Práteren, ha Bécsben járt. Sokaknak feltűnt az elegáns ifju, a kiről csak az orfeum hölgyei tudták megmondani, hogy egyszersmind előkelő ur. Névjegyén, a mit itt-ott leadott, ez állott:

patyai Pattay Sándor
es. kir. kamarás.

Budapest.

A fiatal ember állandóan előkelő fogadóban étkezett és éjjelenként az orfeum kávéházban derűre-borura fizetett francia pezsgőt a kivágott ruhás hölgyeknek.

A mult héten egy Andrássy-uti kávéházban nagy botrányt provokált. Egy Guss Mariette nevű énekesnő társaságában volt. A kávéházban nagyon sok vendég ült, úgy hogy alig lehetett ülőhelyet kapni. A cigány egész este neki huzta a magyar nótákat, a miért csak úgy hullott a tízes bankó. Egy fővárosi hivatalnok más hely hiányában az ő asztala mellé telepedett le. De csak egy pillanatra. Mert a következőben a kamarás felpattant helyéről és magánkivül ordította:

— Hogy mer ide ülni?

— A fővárosi hivatalnok nyugodtan jegezte meg:

— Kérem, engedelmet kértem előbb. Ne tessék azért úgy kiabálni!

Alig hogy befejezte, a haragos kamarás areulesapta a hivatalnokot, a ki azonban nem volt rest és irgalmatlanul elpüfölte támadóját. Rendőr jött, a ki felírta a verekedők nevét. A kamarás átadta névjegyét.

A mikor azonban a rendőrségre a tárgyalásra becitálták őket, csak a hivatalnok jött el. A kamarás nem került elő, sehosem tudták megtalálni. A fővárosi hivatalnok panaszkodott, hogy ő is kerestette mindenütt, de sehosem találta, mert senki e néven nem ismeri.

A rendőrség ennek következtében a detektiveknek adta át az ügyet, azzal az utasítással, hogy kutassák ki a rejtélyes embert. Gubát Károly detektív kiment a löversenyterre szombat délután és ott találta a kamarás urat, a ki az ötforintos helyen játszott. A harmadik futamnál a detektív félreszólította és megmondta neki, hogy feltűnés nélkül kövesse. A „kamarás” nagyon megijedt és szó nélkül követte a főkapitányságra a detektívet.

A főkapitányságon is Pattyainak mondta magát. Azt hazudta, hogy az apja Bécsben lakik, a hol a külügyminiszteriumban hivatalnok. Magaviselete azonban oly gyanutkeltő volt, hogy a detektívek utána néztek a főkapitányság nyilvántartási könyveiben és csakhamar ráakadtak a „kamarás” fényképére. — Így derült ki, hogy a kamarás ur *Krausz Miksa Mihály mezőtelegi születésű 23 éves könyvelő, a ki Nagyváradról nemrégén megszökött, de előbb gazdájától, egy kereskedőtől négyezeröttszáz koronát sikasztott.*

A sikkasztó a pénzzel előbb Bécsbe, majd Budapestre szökött, mindenütt nagy lábon élve. A sikkasztott összegből már alig találtak nála valamit. Majdnem mindent elköltött. Sőt még Guss Mariettétől is, a kivel Bécsben ismerkedett meg, hatszáz koronát esalt ki azzal, hogy elveszi feleségül.

A rendőrség átadta a sikkasztót még az este folyamán az ügyészségnek, de felelőségre fogja vonni a kávéházi botrányért is.

Guss Marietta, a ki a „barátjával” együtt jelent meg a rendőrségen, a mint megtudta, hogy csalóval és sikkasztóval van dolga, dühében kétszer areculütötte.

Napi hírek.

A rendőrség éjjeli portyázása.

Tegnapra virradó éjjel, mint már megírtuk, a csendőrség a rendőrséggel karöltve felkutatta az egész város és külterületének összes titkos gyanus buvhelyeit és annak eredményeként 38 csavargót kísérték a bűnügyi osztályra. A 38 gyanus egyén között 6 nő volt. Rongyosabbnál rongyosabb, szennyes alakjai a társadalomnak, a kiknek nagy része örült, hogy fedél alá juthatott. Sok volt közöttük olyan is, a ki igen jól ismerte már a járást a bűnügyi osztály zezzugos helyiségeiben. Akadt 11 olyan, a kik örök időre ki vannak tiltva a város területéről.

Egy tizenhét évesnek látszó jó képű parasztyeréket az édesapja üzött el hazulról. Az utcán kóborgott s két nap óta nem evett. A rend hivatalos óreinek is megesett rajta a szíve.

Egy jókedvű fickó egészen felélénkítette a sok nyomor látásától elfásult kedélyeket. Két csendőr hozta s talán a legrongyosabb volt valamennyi közt. Ám a kedve, bár józannak látszott, esapongó volt.

— Mi a foglalkozása? kérdezte az ügyeletes fogalmazó.

— Semmi és — minden.

— Még is leggyakrabban mit csinál?

— Füttyülök. Felelte komoly arccal mosolygó szemmel.

— Ne tréfáljon!

— Kérem ha nem hiszik, tessék meghallgatni. S rákezdte az ismert dalművek legszebb áriáit gyönyörűen — füttyölni.

Öreg anyóka totyogott egyik csoport után lassan vánszorogva.

— Hová való?

— Kabára.

— Mit keres Debrecenben?

— A lányomat kérem, a lányomat.

— Hát itt lakik a lánya?

— Nem tudom én. Elszökött hazulról, hát azt hittem, ide szökött.

— Hogy hívják a lányát?

— Nem tekintetes ur instálom, azt ne tessék tőlem kérdeni. Nem mondhatom meg.

— Miért nem mondhatja meg.

— Mert még ötöt is be tetszenék fogni.

Itt már sirva fakadt a jó néni, s többet nem szolt egy szót sem, hiába faggatták.

Viruló fiatal leány állott lesütött szemmel vallatói előtt. A bűn útjára tévedt. — Lopott.

— Mire kellett magának — férfi kalap?

— Hát — csak;

— El akarta adni?

— Nem.

— Hát akkor minek lopta?

— A szeretőmnek. Azt mondta megver ha még tovább rongyos kalapban hagyom járnai. Pénzem nem volt, hát — loptam.

És ilyen volt valamennyi. Mindenik egy-egy szomorú dráma áldozata. Az élet vihara, a mit nem láthatunk, csak a csapásait érezzük, ezeket a szerencsétleneket lesodorta oda, a honnan a visszatérés — vajmi nehéz.

— **Vecsey Imreithon.** Debrecen város főjegyzője hazaérkezett szabadságutjából és ma átvette hivatalát.

— **Gróf Degenfeld és Fedák Sári.** A fővárosi lapok tegnap burkolt formában megírták, hogy gróf Degenfeld Imre, az ismert sportsmann sanatoriumba került. Az első pillanatban úgy látszott, mintha súlyos rokon beavatkozásról volna szó annál is inkább, mert a grófot sűrűn emlegették mint Fedák Sári vőlegényét. A M. H. most teljesen megbízható forrásból a következő információkat kapta: Fedák Sári csakugyan menyasszonya Degenfeld Imre grófnak. Az eljegyzés e nyáron Fedák Sári szülei lakásán forma szerint meg is történt. A gróf már régebben óhajtotta a házasságot, de eddig különféle akadályok merültek fel. A legnagyobb volt a gróf idegbaja Degenfeld régebben már erős idegbajban szenvedett s azóta morfinista lett s erről leszokni nem tudott. Korányi tanár, kezelő orvosa ajánlotta neki, hogy sanatoriumba menjen, mert csak ott ellenőrizhetik oly komolyan, hogy szenvedélyéről leszokjék. A gróf erősen húzódtott ettől a tanácstól s napról napra halogatta. Elmúlt már szeptember is és nem tudta magát rászánni. Ekkor Korányi, a ki személy szerint is jó ismerőse felkereste Fedák Sárít, hogy vegye rá Degenfeldet a gyógykezelésre Fedák Sári megtette, beszélt a gróffal s erre bevonult a Wiedermann-féle sanatoriumba. A jegyesek az utolsó percig együtt maradtak s ha Degenfeld állapotja annyira javul, hogy már látogást fogadhat, bizonyára menyasszonya lesz az első látogatója.

— **A dráma folytatása.** Szücs Dezső nagyváradi hírlapíró és városi főjegyzőt sanatoriumba vitték. Olvasóink emlékezni fognak, hogy Szücs Dezső volt az, akinek nevét a szerencsétlen Berecky Lajos a felesége Ruzsinszky Ilona nevével a gyulai eset alkalmával összeköttetésbe hozta. Dr. Baróthy tiszti főorvos tegnap hivatalosan kijelentette hogy Szücs Dezső szolgálatra teljesen képtelen.

— **Mentőegyesület Nagyváradon.** Pár nap mulva, e hó 15-én új intézmény lép Nagyváradon életbe: a *mentő intézmény*. A törvényhatósági bizottság belátta, hogy valamit tenni kell a humanizmus nevében a sürgős segélynyújtás lehetőségéért. De a minisster is sürgette az intézmény megvalósítását és Nagyvárad város törvényhatóság bizottsága a városi tűzoltók és rendőrök alkalmazásával mentő osztályt szervezett, mely működését f. év október 15-én megkezdí. A város területén 6 mentő-állomás létesítetik s baleseteknél az első segély nyújtásra berendeztetnek. A mentő-osztály célja: mentés és első segély nyújtás mindennemű balesetek alkalmával (utcaon, gyárakban, magán- és nyilvános épületekben, mulatóhelyeken és vasuton. A mentő osztály ezen célhoz képest mindenkinek, — gazdagnak szegénynek egyaránt, a nap és éj bármely órájában s minden díj nélkül segélyt nyújt.

— **Halálozás.** Városunk egyik általános tisztelt érdemes polgárát ragadta el tegnap este a kérelhetetlen halál. A gyászoló család minden külön értesítés helyett a következő gyászjelentést adja ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtetetlen jó férjnek apósnak testvér vő és rokonnak *Szedlák Józsefnek* f. hó. 9-én este 6 és fél óraker életének 59 — boldog házasságának 27-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 11-én d. u. 2 és fél óraker fognak a r. kath. egyház szertartása szerint a Piac-utca 32. sz. gyászaháztól a Sz.-Anna-utcai temetőbe fog örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 12-én d. e. 9 óraker fog az egek urának bemutatatni. Mely végtisztesség

tételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. — Debrecen 1904 évi október hó 10-én. Nyugodjék békével. Testvérei: Trautman Mária férjével és gyermekeivel. Özv. Knaun Ferencné gyermekeivel. Nagybátyja: Krautzmayer István családjával. Nagynénje: Özv. Timár Istvánné. Neje: Özv. Szedlák Józsefné szül. Weisz Sarolta. Gyermekei: Ilona férjével Szilágyi Jánossal Rezső Apósa: Id. Weisz Rezső. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Esküvő.** Ma délben 12 órakor a Szt.-Anna-utcai r. kath. templomban vezeti oltárhoz *Mihalits* Pál szoboszlói állomás főnök *Siegmeih* Károly m. á. v. főfelügyelő ü. v. h. leányát — *Fridát*.

— **Csaló alezredes.** Bécsben tegnap Klanerth Rudolf volt alezredest és Mayer Viktor *debreceni* születésű pénzügynököt tartóztatták kereskedők, különösen ékszerészek és szőnyegkereskedők kárára elkövetett csalások miatt Klanerth mindig egyenruhában szerepelt s elhallgatta, hogy már nyugalmazva van, sőt f. é. ápril havában becsületügyi eljárás is folyt ellene, a melynek eredményeképpen tisztí rangjától meg is fosztották. Most azzal védekezik, hogy Mayer őt is megtévesztette. Klanerth, a ki egy ublános ezred alezredese volt, de már tíz évvel ezelőtt nyugalmaztatott. 40 000 korona, Mayer, a ki bányahivatalnok volt, 120 000 korona adósságot vallott be.

— **Fegyelmi vizsgálat méltányosság miatt.** Az aradi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén különös szenzáció történt. Farkas Győző kir. pénzügyigazgató tudatta a bizottsággal, hogy a pénzügyminisztertől utasítást kapott az adóhátralékosok lajstromának sürgős felterjesztésére. E végből kiküldte szóló az aradi pénzügyigazgatóság egyik tisztviselőjét a városi adó hátralékok vizsgálatára. A kiküldött tisztviselő jelentést tett, amelyből szóló arról nyert tudomást, hogy az adóbehajtások körül nevezetesen a megintéseknel és árveréseknél mulasztások történtek. A pénzügyigazgatóság kiküldött tisztviselője 115 tételt kifogásolt, ezek között egy 6000 koronás adóhátralék is volt. Őt, hat, hét, sőt nyolc ízben engedélyeztek fizetési halasztást, mi több, az utasítás ellenére a már kitűzött árveréseket is elhalasztották. Mivel az adó behajtást teljesítő közegek megsértették az államkincstár érdekeit fegyelmi vizsgálat megindítását kérte ellenük, Lőcs Rezső adóügyi tanácsnokkal szemben pedig a vagyoni felelősség kimondását javasolta, az állami adók kezeléséről szóló törvény 81. szakasza alapján. A tapasztalt mulasztásokról a polgármesternek is jelentést tett. A pénzügyigazgatót a bizottság leszavazta.

— **Fizetésektelen kereskedő.** A Magyar Kereskedők Lapja jelenti, hogy *Miklós és Markbreit* helybeli nürnbergi díszműáru kereskedő-cég, melynek tulajdonosa Miklós Dezső, fizetését beszüntette. A cég anyagi helyzete még ismeretlen, de valószínű, hogy békés kiegyezés útján sikerülni fog a csőd elkerülése, mert a cég eddig legpontosabban tett eleget kötelezettségeinek s tekintélyes tőkével kezdte meg üzletét, melynek forgalma is elég jó volt.

— **Állami tisztviselők estélyei.** A debreceni állami tisztviselők, az érintkezés szorosabbá tétele szempontjából, a télen több hangversenyestélyt s esetleg bált is rendez-

nek. A tisztviselő-kör válaszmánya f. hó 16-án, Kazinczy Gábor elnöke mellett ülést tart, melyen az estélyek dolgában teszi meg az előkészítő intézkedéseket.

— **Szabómunkások mulatsága.** A magyarországi szabómunkások, 7 helyi 11. számú csoportja jól sikerült mulatságot rendezett tegnap este, a pályaudvar I. osztályu éttermében. A táncot hangverseny előzte meg. Herele Antal Petőfi, Rab című költeményével nyitotta meg a hangversenyt. Madai Rózsika, ügyesen adta elő, Gabányi A szórakozott kisasszony című monológját. Varró Gyula, Gabányi, Ideges ember, Duhán László Zsuzsi című vig monológokkal ragadták tapsokra a közönséget. A műsort: Schinka János által előadott, Tót táncmester című monológ zárta be. Műsor után kezdetét vette a virág vásár és tánc, mely Kiss Béla jóhírű zenekarának hangjai mellett a hajnali órákig tartott. Az első négyest 80 pár táncolta.

— **Marhasó-megrendelés.** Az idei szárazság miatt beállott takarmányhiány folytán a legtöbb gazda kénytelen lesz állatait szecsakával telelni, mihez marhasóra okvetlenül szüksége lesz. Felhívjuk ez alapon különösen a községek előljáróit, hogy a gazdaközönség só szükségletét összeírva, megrendelés végett a gazdasági egyesület titkári hivatalának mielőbb jelentsék be. A só ára szállítási díjjal együtt 8 korona 10 fillér és 9 korona közt a távolság szerint változik. A só ára előre beküldendő.

— **A gyümölcs eltartása.** gyümölcsöt, a mindön kezeinkkel vagy gyümölcszedővel leszedtük, száraz helyiségbe kell elhelyeznünk és pár napig elrakása előtt szikkasztani hagynunk. A gyümölcsös szobának ajtaját és ablakát nappalra nyitva hagyjuk, hogy a levegő huzása a gyümölcsöt kiszikkasztja. A megsikkadás után jól elrekeszeljük a szoba ajtaját, ablakát, minden kis repedést, melyen a levegő ki bejárhat, ronggyal begyömöszöljük, mely után cserépedényben kényszereteket gyújtunk meg. A kénsgőz a penészesirakut megsemmisíti s így mintegy 6 héttig a gyümölcs, romlása ellen biztosítva lehetünk. Ez idő eltelté után megnézzük, hogy van-e romlásnak induló avagy egészen megromlott gyümölcs. a mi ha kerülne eltávolítjuk. Ezután újra égethetünk kényszereteket a gyümölcs romlása elleni védekezés eséljéből. A gyümölcsös-szobának nem szabad tulságos hidegnek lennie — mindenestre legyen az fagymentes. Legjobb a gyümölcsöt olyan pincébe elhelyezni, a melyben a hordók nem penészesednek meg.

— **Élő baromfi vasuti szállítása.** A kereskedelemügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy az élő baromfiak vasuton vagy hajón való szállítására szolgáló üres tartályok, ketrecek kosarak csak teljesen tiszta állapotban vehetők fel. Idegen országokból vasuton vagy hajón érkező és Magyarországra bevitelre, illetve átvitelre szánt tisztátalan baromfitartályok a határállomáson a Magyarországra való bevitelből és az ezen való átvitelből kizárandók.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészet festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Okt. 10. A Mikádó, daljáték B. bérlet.
Okt. 11. Bizánc szimf. G. bérlet.
Okt. 12. A Mikádó daljáték. A. bérlet.
Okt. 13. Bizánc szimf. B. bérlet.
Okt. 14. Fatimica daljáték, C. bérlet.
Okt. 15. Bizánc szimf. A. bérlet.
Okt. 16. D. u. A vasgyáros szimf., este: A Kis esászár, daljáték. (Előszór.)

* **Bizánc bemutatója.** Tegnap este került színre a debreceni színházban Herceg Ferenc Bizánc, melynek a Nemzeti Színházban osztatlan nagy sikere volt. Meg is érdemelte. A magyar Sardou, a színpadi technika és a hatások mesterének mély tartalmu műve nagy igazságokat rejt, amelyek ma itt találók, Már Shakespeare feldolgozta *Atheni Timon*-jában azt a témát, hogy a szerencsétlenség órájában a tényérnyalók magára hagyják addig körülhízelgett urukat. Konstantin esászár sorsa is ilyen. És ilyen ma is számos magyar ur sorsa, akif ha vagyona és hatalma elveszett, összes addigi hívei elfordulnak tőle. Debrecenben is nagy lett volna a hatalmas darab külső sikere, ha a színpadon átértették volna. — De esupán *Palágyi, Faragó, Csiky Aradi és Hahnel* álltak feladatuk magaslatán. *Sebestyén* bőszen ordított és öklével fenyegetőzött. — Jómódoru ember ezt egy esászár előtt nem teszi. — A kiállítás, rendezés gyarló. — Ilyen darabot értelmes rendezőnek kellene betanítania és sokszor elpróbálnia, míg a közönség elé viszik. —rő.

Városi színház.

Ma hétfőn, október 10-én (B.) bérlet.

MIKÁDÓ.

Nagy operette 2 felvonásban.

Zenéjét szerző: Sullivan Arthur.

SZEREPLŐK:

A japáni mikádó — Iványi.
Naki Poó, a fia — Karacs.
Kokó Lord, legfőbb hóhér Titipuban — Krémer.
Pooh Bah Lord, legfőbb minden egyéb — Faragó.
Pis Tasch, egy előkelő lord — Szilágyi.
Yumyum — Rózsá Lili.
Pithi Sing (3 testvér) Kokó gyámleányai Hegyi Lili.
Peb Po — Rományi Mária.
Katisha, előkelő hölgy, szerelmes Naki
Pooba — Sugár Aranka.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Nagy raktár.

✂ Szőnyeg, ✂
✂ Fügöny, ✂
✂ Butorszövet, ✂
✂ Linoleum, ✂
✂ Bőrvast, ✂
Ágy és Asztalterítő,
Flannel takaró,
✂ Pokróc, ✂
Paplan és Matracokból

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Kistemplombazár.

MAGYAR REGÉNYIRÓK.

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kistündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZATH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NÉVSORA.
	Benickyné Bsjza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Béthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmanicky Frigyes	Vas Gereben	
	Béthy Zsolt	Gaal József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől

ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYIRÓK“

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 kor.-ért:

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt módozat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél
fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szöbéli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbeesü könyvtára. A hatvan kötet félevenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető havi **4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában